

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

CULEGERE DE JURISPRUDENȚĂ A COLEGIULUI DIRECTOR

Lucrare coordonată și îngrijită de
Corina Nicoleta Macoveanu
Asztalos Csaba Ferenc
Membrii Colegiul Director

2005

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

CULEGERE DE JURISPRUDENȚĂ A COLEGIULUI DIRECTOR

Lucrare coordonată și îngrijită de
Corina Nicoleta Macoveanu
Asztalos Csaba Ferenc
Membrii Colegiul Director

COLEGIUL DIRECTOR:

- 1. AȘZTALOS CSABA FERENC – Președinte**
- 2. CĂMĂRĂȘAN VASILE ADRIAN - Membru**
- 3. IONIȚĂ GHEORGHE - Membru**
- 4. MACOVEANU CORINA NICOLETA - Membru**
- 5. PANFILE (DUMITREAN) ANAMARIA - Membru**
- 6. TRUINEA ROXANA PAULA – Membru**
- 7. VASILE ANA MONICA - Membru**

CAPITOLUL IV - Hotărâri în care s-a constatat existența unei fapte de discriminare pe criteriul orientării sexuale

1. HOTĂRÂREA NR. din 18.01.2005

Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, întrunit în data de 18.01.2005, a dezbătut petiția nr. 3090 din 2.11.2004, formulată de către Centrul de Resurse Juridice și organizația neguvernamentală ACCEPT, referitoare la afirmațiile preotului I. S. cu privire la orientarea sexuală a dlui P. M. G., cantor bisericesc, la data de 29.08.2004 în Biserica Adormirea Maicii Domnului din comuna V., jud. Brăila.

În fapt, la data de 29.08.2004, în Biserica Adormirea maicii Domnului din comuna V., jud. Brăila, unde lucrează P. M. G. (dascăl – cântăreț bisericesc), în cadrul predicii de la finalul liturghiei, preotul I. S. a prezentat în fața enoriașilor aflați în biserică un ziar. Potrivit afirmațiilor protului, în acest ziar fusese publicat un anunț dat de către P. M. G. din care reieșea că acesta din urmă este homosexual și caută parteneri bărbați pentru sex.

Potrivit declarațiilor enoriașilor aflați în biserică la acel moment, reiese faptul că ziarul adus de către preotul I. S. conținea un talon spre a fi trimis la redacția ziarului în scopul publicării unor anunțuri de mică publicitate. Potrivit declarațiilor, talonul arăta ca fiind completat de mână cu pixul, cu pastă roșie, cu litere de tipar. Preotul I. S. le-a citit conținutul completat pe talon, susținând că a fost scris de către P. M. G. – „Tânăr gay caut activ 30 – 40 de ani pentru sex.”, urmat de adresa și numărul de telefon al lui P. M. G. Potrivit declarațiilor martorilor, preotul a făcut următoarele afirmații: „G. este gay”, „Uitați ce am ținut aici: lupul între oi”, „se ocupă cu bărbații”, „Nu am nimic cu el, este bun, sufletist, dar trebuie dat afară”.

La data de 29.08.2004, P. M. G. nu a fost prezent în biserică în timpul acestui incident, dar există martori care au depus declarații față de cele întâmplate (declarațiile anexate la dosar).

Având în vedere afirmațiile preotului I.S., P. M. G. A trimis o plângere Episcopiei Dunării de Jos și a dat un interviu apărut în ziarul local „Monitorul de Brăila”. La data de 4.09.2004, P. M. G. a dat un nou interviu „Monitorului de Brăila” prin care dezmente parțial cele declarate în primul interviu.

Urmare demersurilor lui P. M. G., preotul I. S. a continuat acuzele cu privire la orientarea sexuală a petentului: la înmormântări, în discuțiile cu alte persoane, a afirmat că băiatul „a luat-o pe o cale rea, cu bărbații”. Afirmații asemănătoare au fost făcute în casa dnelor M. L. și M. I. Preotul I. S. a organizat o ședință a parohiei V. la care au participat consilierii bisericii din V. (reprezentanți ai enoriașilor) unde a fost invitat și P. M. G. În cadrul acestei întruniri, preotul I. S. i-a adresat lui P. M. G. mai multe întrebări cu privire la viața sa privată: ce face după ce pleacă de la serviciu și cu cine se întâlnește.

Consilierii au intervenit, protestând cu privire la implicarea preotului în viața privată a lui P. M. G.

Ca urmare a plângerii trimise Episcopiei Dunării de Jos și a scandalului de presă, P. M. G., preotul I. S., soția acestuia, femeia de la lumânări – dna B., soțul acesteia – I.B.a și nașa de botez a lui P. M. G., dna. S.D., au fost invitați la o întâlnire cu preotul consilier N.V. și protopopul Brăilei – dl. M., la data de 2.09.2004, pentru aplanarea conflictului apărut în presă. Atât preotul I.S, cât și P. M. G. au dat câte o declarație în care se angajau să nu se mai jignească și să își retragă plângerile penale pentru insultă (fapt ce s-a și întâmplat). Deoarece în cadrul întâlnirii protul I. S. l-a acuzat pe P. M. G. că este homosexual, preotul consilier N. V. a afirmat că pentru rezolvarea acestei situații cu privire la orientarea sexuală a lui Gabriel, trebuie să-l ducă la Galați pentru a se face o expertiză de către medicii pe care îi are Biserica. Potrivit declarațiilor lui P. M. G., consilierul N. V. a adăugat că „homosexualii nu au ce căuta în sânul bisericii”.

Potrivit petiției transmise de către centrul de Resurse Juridice și organizația neguvernamentală ACCEPT, se cere sancționarea protului I.S., preotului consilier N.V. și a Episcopiei Dunării de Jos pentru fapte de discriminare săvârșite împotriva lui P.M.G.

În urma unei prime analize a petiției în ședința Colegiului Director, s-a dispus investigarea faptelor prezentate în petiție.

În urma investigațiilor întreprinse la fața locului au fost luate mai multe declarații cu privire la fapte imputată preotului I.S: din data de 29.08.2004, prin care a susținut că P. M. G. este homosexual, cerând, în mod indirect, excluderea acestuia din biserică unde lucra pe postul de cantor bisericesc.

În drept, având în vedere cele trei capete de cerere formulate în petiție, s-au constatat următoarele:

2. Faptele săvârșite de către preotul I. S.

Fapta de a pune în discuție orientarea sexuală a lui P. M. G. în fața mai multor persoane prezente la slujba din data de 29.08.2004, constituie faptă de discriminare potrivit următoarelor prevederi legale:

- prevederile art. 8, alin. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor

Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30/1994, potrivit căruia: „Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale”;

- prevederile art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului,

ratificată de România prin Legea nr. 30/1994, potrivit căruia „exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată în special pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”

- prevederile art. 20, alin. 1 din Constituția României:
„Dispozițiile

constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și celelalte tratate la care România este parte”.

Potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, „(...) prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință pe bază de rasă naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV ori apartenența la o categorie defavorizată care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul public, economic, social, cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Potrivit art. 2, alin. 3 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, „Orice comportament activ sau pasiv care prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități, atrage răspunderea contravențioană conform prezentei ordonanțe (...)”.

Potrivit art. 5¹ din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, „Constituie contravenție conform prezentei ordonanțe, condiționarea participării la o activitate economică a unei persoane ori a alegerii sau exercitării libere a unei profesii de apartenența sa la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv de convingerile, de sexul sau de orientarea sexuală, de vârstă sau de apartenența sa la o categorie defavorizată.”

Potrivit art. 19 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, „constituie contravenție (...) orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist – șovină, de instigare la ură rasială sau națioanlă, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității sau crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptată împotriva unor persoane sau unei comunități și legată de apartenența acestuia/acesteia la o rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau categorie defavorizată, ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia/acesteia”.

Astfel, fapta preotului I. S. a avut ca efect o deosebire și o excludere a lui P. M. G. pe criteriul presupusei sale orientări sexuale, ce a avut drept scop înlăturarea sa din cadrul comunității enoriașilor bisericii creștin – ortodoxe din comuna V.

Afirmațiile preotului Ion Stanciu cu privire la orientarea sexuală a lui P. M. G. au avut ca efect restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a următoarelor drepturi:

- Dreptul la viață privată, potrivit art. 8, alin. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, coroborat cu art. 20, alin. 1 și art. 26 din Constituția României;

- Dreptul la egalitatea în activitatea economică și în materie de angajare și profesie potrivit art. Potrivit art. 5¹ din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare;

- Dreptul la demnitate personală potrivit art. 19 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare.

Pentru probarea acestor fapte de discriminare au fost avute în vedere declarațiile martorilor care au asistat la data de 29.08.2004 la slujba religioasă în urma căreia preotul S.I. a făcut referiri cu privire la orientarea sexuală a lui P. M. G.

Trebuie avut în vedere și aspectul locului și momentului în care au fost făcute aceste afirmații, precum și rezonanța socială a acestor afirmații.

Astfel, faptul că aceste afirmații au fost făcute în biserică, un loc public, în care se aflau la momentul respectiv, mai multe persoane, enoriași ai bisericii și membrii comunității în care trăiește P. M. G., a creat un cadru intimidant, ostil și degradant și agravează comportamentul discriminatoriu al preotului I. S. Mai trebuie precizat și faptul că afirmațiile făcute cu privire la orientarea sexuală a lui P. M. G. au fost făcute după terminarea slujbei religioase și nu pot fi considerate ca o parte a acesteia.

De asemenea, aceste afirmații au făcut referire directă la P. M. G. și nu la preceptele generale ale Bisericii Ortodoxe cu privire la homosexualitate.

Având în vedere prevederile legale în vigoare, precum și circumstanțele în care aceste fapte au fost săvârșite, afirmațiile preotului I. S. cu privire la faptul că P. M. G. este homosexual, constituie fapte de discriminare sancționate potrivit art. 20¹, alin 1 și 3 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare.

II. Faptele săvârșite de către preotul consilier N.V.

Implicarea preotului consilier N.V. se referă în special la o încercare de mediere a conflictului apărut între preotul I. S. și P. M. G., precum și la o întâlnire pe care preotul consilier N. V. a avut-o cu preotul S.I., soția acestuia, dna. B. și soțul acesteia, precum și cu dna S. D. (nașa de botez a lui P. M. G.).

Având în vedere declarațiile dnei S.D., precum și declarațiile dnelor M. L. și M.I. (alte persoane implicate într-o întâlnire la care au participat preotul consilier N.V. și preotul S.I.), nu rezultă că preotul consilier a făcut afirmații cu

privire la orientarea sexuală a lui P. M. G. și nici cu privire la o eventuală concediere a acestuia din funcția de cantor bisericesc.

Cu privire la acest capăt de cerere nu s-au constatat încălcări ale prevederilor O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare.

III. Faptele săvârșite de către Eiscopia Dunării de Jos.

Potrivit petiției transmise spre soluționare Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, se cere sancționarea Episcopiei Dunării de Jos pentru faptele de discriminare săvârșite de reprezentanții săi, în speță preotul consilier N.V., deoarece acesta a organizat o întâlnire în urma scandalului de presă produs în urma conflictului dintre preotul S.I. și P. M. G., fără însă a arăta caracterul discriminatoriu al afirmațiilor preotului S.I. cu privire la orientarea sexuală a lui P. M. G.

În acest sens, trebuie menționat faptul că, potrivit declarațiilor martorilor, precum și în urma discuțiilor purtate cu preotul consilier N.V., nu a reieșit faptul că acesta a săvârșit fapte de discriminare în timpul exercitării sarcinilor sale de serviciu cu privire la încercarea de aplanare a conflictului dintre P. M. G. și preotul S.I.

Opinie separată formulată de către dl. Ioniță Gheorghe:

Atitudinea preotului S.I. (chiar dacă se dovedește a fi reală) nu poate intra sub incidența legislației specifice domeniului discriminaării pentru că:

1. Preotul S.I. propovăduiește preceptele credinței ortodoxe.
2. Preotul, ca slujitor recunoscut al Bisericii Ortodoxe Române, are obligația de a milita pentru apărarea valorilor Bisericii Ortodoxe.
3. Homosexualitatea este considerată de către Biserica Ortodoxă Română drept

păcat împotriva firii. Din această perspectivă, homosexualii sunt păcătoși.

Preotul, în incinta Bisericii și pe timpul desfășurării slujbei, se află sub jurământ (din acest punct de vedere activitatea sa este subordonată unui scop legitim) iar atitudinea sa față de păcat și păcătoși se înscrie ca un mijloc necesar și adecvat pentru atingerea scopului.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (3) din Ordonanța nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, aprobată cu modificări prin Legea nr. 48/2002, al art. 2 alin. (1) lit g), art. 3 alin. (2), art. 5 alin. (8) și art. 7 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1194/2001 privind organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu aprobările și modificările și completările ulterioare, cu unanimitate de voturi,

COLEGIUL DIRECTOR

HOTĂRĂȘTE:

1. afirmațiile preotului S. I., referitoare la orientarea sexuală a lui P. M. G., constituie acte de discriminare conform dispozițiilor art. 2, alin 1 și 3, art. 5¹ și art. 19 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare;

2. sancționarea contravenientului S.I. cu amendă contravențională în cuantum de 10 milioane de lei, potrivit art. 20, alin. 1 și 3 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare;

3. se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte, potrivit art. 8 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr.27/2002 privind soluționarea petițiilor, aprobată și modificată prin Legea nr. 233/2002.

Data: 18.01.2005

COLEGIUL DIRECTOR

1. IONIȚĂ GHEORGHE
2. MACOVEANU CORINA
3. PANFILE ANAMARIA
4. TRUINEA ROXANA PAULA
5. VASILE ANA MONICA

2. HOTĂRĂREA NR. din 29.08.2005

Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, întrunit în data de 29.08.2005, a dezbătut petiția nr. 5608 din 16.05.2005, formulată de către dl. Ș. A., formulată prin mandatar Avocat S. R. V., cu privire la publicarea unor articole cu caracter discriminatoriu în cotidianul „Atac” din zilele de 17 – 18 martie 2005.

În fapt, dl Ș. A. a formulat, prin mandatar Avocat S. R. V., o sesizare cu privire la publicarea unor articole în cotidianul ... în zilele de 17 – 18 martie 2005.

În zilele de 17 și 18 martie 2005, cotidianul ... a publicat fotografiile ale petentului (în paginile 1 și 12), precum și articolul „Satana în cucul gol” din pagina 2 a ziarului.

În articolul publicat, într-un dialog adresat lui Gigi Becali, se precizează următoarele: „nu crezi că este mai bine să fie demascat public un astfel de băiețaș „fetiță”, în loc să se plimbe liber printre noi? la gândește-te că te întâlneai cu el prin lojele de la Steaua sau pe la vreo televiziune și dădeai noroc cu